

РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКА ВІЙНА ТА ЇЇ ВПЛИВ НА ЕКОНОМІКУ СВІТУ

24 лютого 2022 року росія розпочала повномасштабне вторгнення на територію України, розпочавши таким чином війну, що продовжується вже восьмий місяць. На тлі цих жакливих подій, окрім України, що страждає найбільше, ще низка країн світу зазнали наслідків російської агресії.

Однією з найважливіших проблем міжнародної політики є нищівний вплив росії на країни Європи. Слід зауважити, що міжнародна політика охоплює всі галузі діяльності світових держав: економіку, внутрішню та зовнішню політику, військову сферу, релігійні питання, культурні та освітні галузі, інформаційний простір тощо.

«Світова економіка платить високу ціну за неспровоковану, невиправдану та незаконну агресивну війну росії проти України», – підкреслили в Організації економічного співробітництва та розвитку (ОЕСР). Було зауважено, що організація змінила свій прогноз розвитку світової економіки у 2023 році: зменшення з попередньої оцінки в 2,8 % до 2,2 % [1].

У вищезгаданому звіті також було зазначено, що війна сповільнює ріст економіки та створює додатковий тиск на зростання цін, в першу чергу – на продовольство та енергоносії. Жорсткого удару по економіці країн Чорноморського регіону завдають перекриття акваторії Азовського та Чорного морів під виглядом військових учень, які продовжуються по декілька місяців. Необхідно наголосити, що Москва навмисно створює ситуації залежності економіки країн чи їхнього керівництва, і найефективніший фактор для цього – енергетичний. Разом з цим ціни на газ у Європі залишаються високими та продовжують тиснути на ціни на електроенергію. У той же час ціни на нафту збільшуються, піднімаючи вгору і ціни на пальне. Зауважимо, що комунальні тарифи та ціни на пальне є дуже чутливим питанням для електорату країн західної Європи. В очікуванні рецесії країни ОПЕК вирішили зменшити видобуток нафти, і як наслідок увійшли в певну конфронтацію з США.

На сьогодні, країни-члени Європейського Союзу розглядають можливе створення спільної платформи для закупівлі газу, введення механізмів обмеження цін на нього, а також надання фінансової допомоги домогосподарствам та бізнесу, які отримали найбільшої шкоди через енергетичну кризу [2]. Розглядаючи вплив цієї кризи на економіку країн Європи, не можна не зачепити наслідки для держави-агресора. Так, експорт газу з росії з лютого обвалився на 41,1 % (повний вихід з ринків Польщі та Франції, а також зменшення експорту до країн Європи). Так, урізавши постачання, «Газпром» був змушений спалювати газ, оскільки його видобуток не зменшився пропорційно постачанню [3].

Крім того, у звіті ОЕСР йдеться про те, що інфляція на високому рівні тримається довше, ніж було прогнозовано, і що в багатьох країнах інфляція в першій половині 2022 року була найбільшою з 1980-х років. Так, наприклад, річна інфляція в Туреччині досягла нового 24-річного максимуму у вересні і склала 83,45 %, основними причинами цього є російське вторгнення в Україну і падіння курсу турецької ліри. Ще одним прикладом є Великобританія: темп зростання цін у Британії перевищив прогнози експертів: через подорожчання продовольства, інфляція у вересні сягнула 10,1 %.

російське вторгнення завдало шкоди не лише Україні, а багатьом країнам світу, які були економічними партнерами росії чи України. На сьогодні прогнози невтішні і погіршуються з кожним місяцем війни. Таким чином, війна на території України є однією з найважливіших проблем економіки сьогодення.

Перелік посилань:

1. Війна в Україні матиме більший вплив на світову економіку, ніж очікувалося – ОЕСР. УКРІНФОРМ. 2022. URL: <https://www.ukrinform.ua/rubric-economy/3579925-vijna-v-ukraini-matime-bilsij-vpliv-na-svitovu-ekonomiku-niz-ocikualosa-oesr.html>.

2. Прищеп Я. Енергетична криза у Європі: Фон дер Лаєн розповіла, що робитиме ЄС. 2022. URL: <https://suspilne.media/299852-energeticna-kriza-u-evropi-fon-der-laen-rozpovila-so-robitime-es/>.

3. Ожогіна О. Експорт російського газу рекордно обвалився: як Росія втрачає свій головний ринок. Економіка 24. 2022. URL: https://24tv.ua/economy/rosiya-skorotila-eksport-gazu-do-yevropi-agresor-mozhe-vtratiti_n2181023.